

Погроми на Україні

Ми, що пережили бурхливий час світової імперіалістичної війни і Великої Революції Сходу, тут, за океаном, в другій частині земської кулі, багато дещого не знаємо з тих жахливих подій, які мали місце хоч би на нашій батьківщині — Україні.

Найбільш страшна й сумна сторінка історії тих днів, це без сумніву жидівські погроми. Робили їх всі армії, без винятку, окрім червоної. Нині ми подамо історичні документи тих жахливих картин, але покищо застанемося над загальною характеристикою.

За царських часів, в Росії і на Україні, жидівське населення було найбільше і найсуворіше поневолене. Жидом можна було жити тільки в визначених місцях держави (головно на Україні), заборонено було жити в Москві, Петрограді і інших великих містах, а хто приїздив на 3 дні в таке заборонене місто, мусив мати окремий дозвіл з поліції. Жидівська молодь не могла вчитися ані в народних, ані у вищих школах, бо для неї була установлена спеціальна “норма”, себто — до кожної школи приймали тільки маленький процент жидівських дітей. Нпр., в містечку є 100 дітей, то в школу приймали тільки 6 (шестеро). Це саме і в університетах. Але окрім цього, з боку царської влади велися страшні переслідування жидівського населення, головним шляхом влаштування позицією кривавих погромів, або — ріжними слідствами. В 1908 році, був виданий на цілий світ процес Бейліса, де старому — невинному Жидови закидали, що він вбив християнського хлопця, щоб дати своїй жінці його крові — бо інакше, по словам царського суду, Жидівка не може породити дитини, доки не напелеться християнської крові. Проти такого варварства протестував тоді цілий культурний світ і царський суд мусив був звільнити Жиду Бейліса, впрочім було доказано, що хлопця вбив злочинною рукою один з любовників його матері-босачки.

Треба однак знати, що на Україні, яка густо засяла дрібними містечками, жило дуже багато Жидів і то — Жидів-бідняків. Жид-богач звичайно жив в великих містах, або за границею, а лишалися бідні, скучені силою царського закону в кількох губерніях — і хоч би хотіли, не могли розбогатіти, бо надто багато було їх — купці. Тому-то в усіх фабриках було чимало Жидів-робітників, а також, в багатьох містях України бідні Жиди винаймали деяку кількість поля і власними руками трудялися біля него. Згодом powstaли скрізь такі хліборобські жидівські колонії — артлі, або комуні, де земля обрабляли вони гуртом і виключно власними силами.

Звичайно, більшість жидівського населення займалася дрібною торгівлею, і хто до війни був на Україні, той бачив “роскишне” життя густого бідного жидівського населення.

Забуду проти Жидів викликавав довгими літами царський уряд і в цій зловії виходили цілі покоління Українців, Росіянів, Польків і т. д. До того України, що виробили на недавній історії дикої гайдамачини, добре знали, що їх “діди-герої” різали Жидів — тому й ненавиділи їх. Кач царського уряду і його влади на місцях: “Бий Жидів, спасай Росію!” — не був чужим для України.

З усіми цими звірствами дуже вперто боролися в першій мірі соціалістичні партії, але вони були в той час в підлілі і це не легко було для них. Жидівське населення, яке давало чималий процент ще до війни 1914 року, смілих і відомих революціонерів та революціонерок, котрі безстрашно йшли на смерть та в сибірське заслання або на каторгу, жда-

— переважно торговці, а за весь час революції (до 1921 року) радянська влада боролася з приватною торгівлею — і тимсамим не привілежувала і Жидів. Чимало непослушних покупців було — покрано суворим революційним судом! Але цей закон був для всіх рівний — і Жидів і нежидів — однак головне — погроми і насильства радянська влада так над Жидами, як і над іншими національностями не робила, як що це не були представники буржуазії.

ДУРМАН РОЗВІЯВСЯ.

Переведення в життя постанов XII з'їзду РКП. по національному питанню остаточно вибиває з під ніг грунт як у закордонній, петлюрівщині, так і у “отаманів-лісовиків”, що це надіялися грати на національних почуттях українського селянства, підбиваючи його проти радянської влади.

Засліплені націоналізмом представники української інтелігенції, часто не даючи відчиту в своїх вчинках, ставали активними керівниками повстанських загонів, приносячи величезну шкоду владі робітників та селян. Але розходиться чад націоналізму і ця інтелігенція кається в своїх вчинках і йде служити радянській владі.

Ліквідація на Полтавщині банди Скрипниченка дає нам яскравий приклад цього. Скрипниченко, що звав себе “Богданом II. — визволителем України”, був одним з активних петлюрівських отаманів. Три роки не могли зникнути його банди. За час своєї діяльності на Полтавщині та Чернігівщині він наробив велику силу шкоди. Лишень в одній Прилуцькій окрузі його бандою було вбито та заробовано 44 комуністів, 16 видатних неземожників та багато безпартійних радянських робітників.

Скрипниченко мав тісний зв'язок з Петлюрою і його завданням було крім вбивства радянських робітників, нищення мостів, пускати під откоп потяги, грабувати зніпні пункти і инша бандитська робота. У цього отамана був найближчим співробітником студент Київського університету, бувший “воїнський” банди отамана Ангела, Андрій Шалієв.

На протязі трох років не могли зникнути отамана Скрипниченка і тільки за допомогою Шалієва удалося це зробити.

Шалієв визнавав помилковість своєї боротьби проти радянської влади, підбури проти Скрипниченка та його батька рядових бандитів, які їх і побивали, а самі під проводом Шалієва здалися на милість місцевої влади.

Ознайомившись з програмою радянської влади, інтелігент-студент, що 3½ роки просидів у лісі, заявив, що коли б він знав її раніше — ніколи не був би в банді.

Дайте мені два місяці часу вивчити конструкцію радянської влади, дайте мені змогу скінчити радянський університет і радянська влада в мені, матиме найціннішого робітника, — каже Шалієв.

Нині за допомогою Прилуцького В.Н.О. Шалієв вступив до Київського ІНО...

Грозу селянства Полтавщини — банди “Богдана II.” знищено.

Уголовним отаманам петлюрівщини нанесено ще один удар — на цей раз руками своїх же прозрілих низів, в годинах яких розвіявся націоналістичний дурман і які зрозуміли, що лишень радянська влада дає змогу широкого культурно-національного розвитку.

ПОТРЕБА українсько-англійського учня до школи Ferrer S.D. No. 1676. Науку можна розпочати від першого місяця. Поміжання кола школи; до початку і стації підготувати. Платня після уроку. Зголошувати до: Sec. Treasurer of Ferrer S. D. No. 1676 P.O. Silver, Man. (71)

донецьких залізниць. Полагаються мости, казарми, будови. На стаціях Харків-Кременчуг-Полтава будується 5 залізобетонних баків для нафти. В найблизший час буде приступлено до проведення залізниць Старобільськ-Рубіжна.

ІЗ ВИСТУПІВ ПОСЛА ЛУЦКЕВИЧА ЗА КОРДОНОМ.

(Довісь з Праги.)

“Дядько” Луцкевич наробив тут не меншого бешкету як у польському союзі, коли його на руках відтам виносили. Річ в тому, що на другому з черги рефератів про відносини на українських землях Луцкевич на смерть собі зрадив пражських патріотів із Громадським Комітетом на чолі. Бувши петлюрівські міністри, міністерські референти, тепер студенти (як Чернуха, Олесіюк, Граві) ціле море помий вилядали на голову референта за це, що дозволив собі ствердити, що на волінській та галицькій землях не розвитають райської деревня, зацелені цими дипломатами ще в той час, коли батько Петлюра за вернув свою сиву кобилу із Києва до варшавської “Алеї Рок.”

До верхка напруження дійшли мабуть озлоблення патріотів, коли Луцкевич став доказувати, до чого довела “національно-освідомяюча” робота п. Олесіюка і компанії на Воліні не без згоди і дружною притаканню польської держави. Дійшло до того, що скомпромітований Олесіюк накинута на Луцкевича формальна з кулаками. Счинився лекольоний галас на рефераті, мало що не дійшло до бікми між петлюрівцями і сторонниками Луцкевича.

Де характеристики Олесіюка саід додати, що це той самий тип, котрий веде акцію виключення студентів Галичан студій в Празі, а з окрема студентів-соціалістів. На недавньому зїзді Цесуса так “манжетно дипломатично” він, що зїзд не винис ніякого рішення в університетській справі. “Манжетна дипломатія” Олесіюка надвичайно припала до вподоби краєвому делегатові, бо погодився на це, щоб на студії до Праги спроводити всіх петлюрівців з Варшави і вранглівців з Туреччини. Практичні наслідки ухвалення такої резолюції вже бачимо: і з Варшави і з Туреччини напливають ці пожадані “студенти” по те, щоб по кількох семестрах їх нагнали, тому що в студенти пошла їх “манжетна дипломатія” і очаровання нею краєвого делегата, котрому здається, що побачив другого Рабіндраната Тагоре а не Олесіюка.

Робота Олесіюка ясна і недвозначна після його останніх виступів — і краєве студентство, що марно викидає підлоги з закордону нехай знає, хто йому гріб копає в той час, коли при усуненню шкідників можна всім забезпечити студії за кордоном.

Бойкотування Олесіюка. Українське соціалістичне студентство в Ч. С. Р. обявило бойкот на Олесіюка, бувшого “дипломата” У.Н.Р., а тепер студента в Празі за його хуліганський вибрик, якого він допустився супроти М. Луцкевича, по його рефераті “про соціальне й економічне положення українського населення під польською займанщиною”.

ЖАНДАРМИ ГУЛЯЮТЬ.

З села Узідєць, Малинської волости, пов. Дубно на Воліні, пишуть:

Дня 25. липня ц. р. виїхав Гриць Чубар із сестрою накопату глини на громадським полі. Коли вже набрав повну фіру, надійшов поліціянт місцевого постерунку Куліньскі Юзеф і приказав скинути назад зеф. Петро Чубар сказав, що глину бере ціла громада і він має там саме право, тому глини не скине, а завезе її до дому. У відповідь на це вдарив його пан Юзеф Куліньскі кілька разів нагайкою і здорово вилаяв. Гриць Чубар заї-

хав на своє подвіре, а за ним прийшов і поліціянт. Під той час стояв на подвірю батько побитого Данила і Кіндрат Новосад, і до цього першого звернувся поліціянт з запитом, хто тут є халяпим і як називається. Записавши собі прізвище халяпи, кинувся Куліньскі вдруге на Гриця Чубара і вже при свідках здорово його побив нагайкою та вилаяв.

На другий день пішов Дмитро Чубар до місцевого команданта пожалітися на войовничого поліціянта та зажадати, щоб командант подав прізвище поліціянта. Командант і Куліньскі пошептали собі щось на вухо, опісля командант вказав на Куліньскіого і сказав: “він тобі дасть своє прізвище”, і сам виїшов. Коли Данило Чубар отався сам, почав його Куліньскі бити кулаками, так що Чубареві ледви вдалося втікти. Люде, що стояли біляк постерунку, чули крик і бачили, як Куліньскі викинув за віткаючим блоку, що під час биття злетіла й осталася в кімнаті постерунку.

У нас на Воліні такі відносини. Кождий поліціянт почуває себе “крульом” на селі і робить що хоче, а видно, влада це толерує. Вища влада повинна вглянути вже раз в ті “нездорові”, як сама заявляє стосунки. Живемо-ж здається в культурній державі?

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 6. вересня 1868 р. третій конгрес I. Інтернаціоналу в Брюкселі.
- 6. вересня 1869 р. четвертий конгрес I. Інтернаціоналу в Базаділі.
- 6. вересня 1917 р. радянськi війська захопили Тобольск.
- 8. вересня 1873 р. шестий і останній конгрес I. Інтернаціоналу в Женеві.
- 8. вересня 1906 р. військовий погром в Седліці.
- 9. вересня 1877 р. всевітній соціалістичний конгрес у Генті.
- 9. вересня 1905 р. за бунд на “Георгії Побідоносці” приговорено трох на кару смерті, 19 на каторгу, 33 до арештантських рот.
- 9. вересня 1917 р. похід контрреволюційних корніловських військ на Петроград.
- 10. вересня 1906 р. в шлісенбургській кріпости човішено Зинаїду Коноплянкову, яка вбила генерала Міна.

НОВА КНИЖКА!

Вже вишла з друку і продається дуже потрібна для кожного робітника книжка Карла Маркса п. н.:

НАЙМАНА ПРАЦЯ І КАПІТАЛ.

Переклад з нового німецького видання під редакцією В. Сімовича. Обнімає 74 сторінки друку меншого формату і коштує лише 20 центів. Замовлення і гроші посилати на адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

Кожний клясово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу газету

The WORKER

Офіційний орган Робітничої Партії Канади. Переплата на рік виносить \$2.00, на півріч \$1.00. Зашльте передплату такі ще нині!

Адреса:
THE WORKER,
519 Queen Street West,
Toronto, Ont.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неоднн робітник, що читав вже матеріали про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спромгу вирівняти незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS.,
WINNIEG, — — — MANITOBA, — — — CANADA.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА!

Що тільки появилася з друку і продається дуже цінна книжка для кожного робітника і робітничі п. н.

КАРЛ МАРКС

ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ.

Написав Ю. Стеклов.

Книжка вишла накладом “Космоса” в Берліні, під редакцією Е. Касєніка. Надрукована в малім вигіднім форматі, на книжковій папері і обнімає 110 сторін друку. Поділена на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Вироблення нового світогляду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприння соціалістичному рухови в подвійних краях. — 7. Дещо про особисте Марксове життя. — 8. Значіння Маркса в наші.

Ціна тільки 25 центів.

Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts. — — Winnipeg, Man.

БУДІВНИЦТВО НА ЗЕЛІЗНИЦЯХ.

Українським будівельним управлінням Н.К.Ш. провадяться великі праці на південних і